



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 208/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Danielom Tarbajom, Zámocká 525/28, Svidník, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/158/2022 z 19. decembra 2023 takto

### **r o z h o d o l :**

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a**.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

#### **Ústavná sťažnosť**

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 2. apríla 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím najvyššieho súdu uvedeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté rozhodnutie zrušiť, vec vrátiť na ďalšie konanie a priznať jej náhradu trov konania o ústavnej sťažnosti.

#### **II.**

#### **Skutkové východiská**

2. Sťažovateľka vystupovala v pracovnoprávnom spore o zaplatenie mzdy na Okresnom súde Svidník ako žalovaná 1.

3. Okresný súd rozsudkom č. k. 7Cpr/1/2013-240 z 8. júna 2021 žalobu proti žalovanému 2 zamietol a sťažovateľke uložil zaplatiť žalobkyni 1 813,62 eur s príslušenstvom. Vychádzal zo skutkového stavu, ktorý spočíval v tom, že žalobkyňa bola u sťažovateľky zamestnaná od 1. januára 2008 ako predavačka. Žalobkyňa okamžite ukončila so sťažovateľkou pracovný

pomer listom z 19. decembra 2012, ktorý bol sťažovateľke doručený 20. decembra 2012, a to z dôvodu nevyplatenia mzdy za október 2012.

4. Sťažovateľka sa v konaní bránila argumentom, že 19. septembra 2012 uzavrela s právnym predchodcom žalovaného 2, u ktorého bola jedinou spoločníčkou a konateľkou, zmluvu o predaji podniku, pretože sa chcela transformovať z fyzickej osoby – podnikateľa na právnickú osobu. Podľa tejto zmluvy všetky práva a povinnosti, ako aj zamestnanci prešli na novovzniknutú spoločnosť. Zároveň sťažovateľka 3. októbra 2012 predala obchodný podiel predchodcovi žalovaného 2 inej fyzickej osobe. Preto podľa sťažovateľky od 1. októbra 2012 bola žalobkyňa zamestnankyňou právneho predchodcu žalovaného 2, ktorý jej bol povinný vyplatiť mzdu.

5. Okresný súd dôvodil, že zmluva o predaji podniku medzi sťažovateľkou a právnym predchodcom žalovaného 2, podpísaná rovnakou osobou, bola len fiktívna. Zo zmluvy o predaji podniku vyplýva, že bola uzatvorená bez príloh, tieto prílohy boli dodatočne podpísané a predložené súdu až na jeho výzvu. Ak by boli súčasťou zmluvy o predaji podniku, Obchodný zákonník vyžaduje pri predaji podniku overené podpisy predávajúcich a kupujúcich a doložky o overení týchto podpisov na konci tejto zmluvy vrátane príloh, čo v tomto prípade absentovalo. Sťažovateľka neoznámila žiadnemu z veriteľov prevzatie záväzkov na kupujúcu spoločnosť. Z vykonaných dôkazov bolo zistené, že sťažovateľka nevykonala zmenu evidencie zamestnancov ani na Sociálnej poisťovni a ani na zdravotnej poisťovni. Taktiež z oznámenia daňového úradu ako správcu dane vyplýva, že sťažovateľka neoznámila zmenu registračnej pokladne na právneho predchodcu žalovaného 2, čo v prípade, ak by k predaju podniku došlo, malo byť vykonané. Fakturácie sťažovateľky po predaji podniku a jej ďalšie podnikanie v rovnakých priestoroch a v rovnakých podmienkach svedčia o skutočnosti, že k predaju podniku v skutočnosti nedošlo.

6. Na odvolanie sťažovateľky Krajský súd v Prešove rozsudkom sp. zn. 8CoPr/2/2021 z 28. februára 2022 prvoinštančný rozsudok potvrdil. K jeho dôvodom, s ktorými sa stotožnil, doplnil odkaz na skoršie právoplatné rozhodnutia o žalobách iných zamestnankyň sťažovateľky, z ktorých vyplýva aj rozpor zmluvy o predaji podniku s dobrými mravmi.

7. Sťažovateľka podala proti rozsudku krajského súdu dovolanie podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Zmätočnosť videla v nedostatočnom odôvodnení odvolacieho rozsudku, ako aj v tom, že nebola okresným súdom upovedomená o vyhodnotení zmluvy o predaji podniku ako fiktívnom právnom úkone. Krajský súd podľa sťažovateľky nesprávne vyriešil nasledovné právne otázky, od ktorých záviselo jeho rozhodnutie: 1. *„Je potrebné, aby pre platnosť zmluvy o predaji podniku boli priamou súčasťou tejto zmluvy v rámci jej podpísaného znenia aj všetky na ňu sa vzťahujúce prílohy?“*; 2. *„Je potrebné považovať za absolútne neplatný právny úkon - zmluvu o predaji podniku, ktorou sa prevádzajú všetky práva a povinnosti vyplývajúce aj z pracovnoprávných vzťahov, len z dôvodu, že túto uzatvára fyzická osoba - živnostník a právnická osoba, ktorej jediným spoločníkom a konateľom je totožná fyzická osoba?“*; 3. *„Má zamestnanec nárok na odmenu/mzdu iba voči osobe, na základe pokynov ktorej vykonával závislú prácu?“*. V prípade negatívnej odpovede na otázky č. 1 a 2 sťažovateľka predložila ďalšiu otázku: 4. *„Je v konaní o náhradu mzdy pasívne vecne legitimovaný subjekt, ktorý je právnym predchodcom nového zamestnávateľa na základe platnej zmluvy o prevode podniku?“*.

8. Najvyšší súd napadnutým rozsudkom dovolanie sťažovateľky zamietol. Vecnú nedôvodnosť konštatoval vo vzťahu k dovolaniu podľa § 420 písm. f) CSP, keďže nezistil, že by v danej veci išlo

o extrémny prípad vybočenia z medzí § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva sťažovateľky na spravodlivý proces. Rozsudok okresného súdu podrobne uvádza, prečo súd žalobe vyhovel. Z rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, ako vo veci rozhodol okresný súd, obsah odvolania sťažovateľky, zdôraznenie správnosti rozsudku okresného súdu a na tento účel aj doplnenie ďalších dôvodov, najmä vysporiadanie sa s podstatnými odvolacími námietkami. K naznačenému porušeniu požiadavky predvídateľnosti rozhodnutia najvyšší súd uviedol, že § 382 CSP zaväzuje odvolací súd. Pokiaľ k záveru o neplatnosti zmluvy o predaji podniku došiel súd prvej inštancie, mala sťažovateľka možnosť takéto právne posúdenie namietat' v odvolaní a súd odvolací mal možnosť posúdiť závery súdu i argumentáciu odvolateľky, čo sa aj stalo. Pokiaľ malo dôjsť zo strany súdu prvej inštancie k nerešpektovaniu viazanosti jeho právnym názorom vysloveným v skoršom kasačnom rozhodnutí krajského súdu, mal samotný odvolací súd priestor túto nesprávnosť odstrániť. Keďže sa však so súdom prvej inštancie zhodli na podstatných otázkach pre meritórne rozhodnutie, nie je najvyššiemu súdu jasné, v čom by prípadné porušenie procesných práv sťažovateľky malo spočívať.

9. Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP vyhodnotil najvyšší súd ako neprípustné, pretože na dovolacích otázkach č. 2 a 3 nebol rozsudok krajského súdu založený, keďže dôvodom neplatnosti zmluvy o predaji podniku nebola výhradne skutočnosť, že bola uzatvorená medzi živnostníkom a právnickou osobou, ktorej konateľom je tá istá fyzická osoba. Okrem toho dôvod, pre ktorý bola sťažovateľke uložená povinnosť doplatiť mzdu, nespočíval v tom, že žalobkyňa na základe jej pokynov vykonávala závislú prácu, ale v skutočnosti, že z dôvodu neplatnosti zmluvy o predaji podniku ostala zamestnávateľom sťažovateľka, žalobkyňa prácu naďalej v jej prospech vykonávala, a teda tá jej aj bola povinná platiť mzdu. Ani na otázke č. 1 nebol rozsudok krajského súdu založený. Nekompletnosť príloh zmluvy o predaji podniku nebola jediným dôvodom určenia jej neplatnosti. Došlo aj k rozporu s dobrými mravmi a neplatnosť bola konštatovaná z dôvodu, že šlo o zmluvu fiktívnu (§ 39 Občianskeho zákonníka). Ak by totiž aj krajský súd došiel v otázke potreby doplnenia príloh k zmluve k nesprávnemu záveru, na záver o fiktívnosti predmetnej zmluvy, resp. o rozpore s dobrými mravmi, by to nemalo žiadny vplyv. Navyše, sťažovateľka k tejto otázke neuviedla žiadnu ďalšiu argumentáciu, nerozvinula svoje myšlienky ani neuviedla, v čom spočíva nesprávnosť právnych záverov konajúcich súdov. Otázkou č. 4 sa už najvyšší súd nezaoberal, pretože bola podmienená negatívnou odpoveďou na otázky č. 1 a 2, k čomu najvyšší súd nedospel.

### III.

#### Argumentácia sťažovateľky

10. Sťažovateľka považuje odôvodnenie rozsudku najvyššieho súdu v časti zamietnutia dovolania podľa § 420 písm. f) CSP za arbitrárne a iracionálne. Opakuje, že nebola upovedomená, že okresný súd pri opätovnom prejednaní veci vyhodnotí zmluvu o predaji podniku ako neplatný právny úkon. Preto nemohla predložiť ďalšie dôkazy alebo sa osobne vyjadriť k posúdeniu platnosti zmluvy, keďže ani nebola predvolaná na pojednávanie, na ktorom súd vyniesol rozsudok, čím jej bolo odňaté právo konať pred súdom. Najvyšší súd vo svojom odôvodnení nedáva riadnu a presvedčivú odpoveď na jednotlivé dovolacie dôvody a otázky mu predložené.

11. K posúdeniu dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP sa sťažovateľka kriticky pýta, ako mohol najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozsudku konštatovať, že nedospel k negatívnej odpovedi

na otázky č. 1 a 2, keď zároveň konštatuje, že položené otázky č. 1 až 3 vôbec ani neskúmal. V odôvodnení napadnutého rozsudku absentuje akákoľvek či už negatívna, alebo pozitívna odpoveď na položené otázky.

12. Nemožno ani súhlasiť s konštatovaním najvyššieho súdu, že sťažovateľka neuviedla žiadnu argumentáciu, pretože v dovolaní poukázala na problematiku posudzovania ne/platnosti právnych úkonov s dôrazom na priorizovanie platnosti pred neplatnosťou, a vo vzťahu k pracovnoprávnym a obchodnoprávnym aspektom zmluvy o prevode podniku poukázala aj na svoju doterajšiu právnu argumentáciu v konaní.

13. Sťažovateľkino dovolanie bolo rozsudkom zamietnuté, preto malo dôjsť k prieskumu dovolania s jasnou a presvedčivou odpoveďou vo vzťahu k všetkým dovolacím dôvodom, ktoré boli posúdené ako prípustné, k čomu však fakticky nedošlo.

14. Podľa sťažovateľky v konaní bolo preukázané, že žalobkyňa bola upovedomená o tom, že jej novým zamestnávateľom sa stala právna predchodkyňa žalovanej 2.

15. Právne závery súdov o neplatnosti zmluvy o predaji podniku sú prejavom prílišného právneho formalizmu nerešpektujúceho požiadavku, aby neplatnosť zmluvy bola výnimkou, nie zásadou.

#### IV.

#### **Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti**

16. Námietka sťažovateľky, podľa ktorej nebola okresným súdom upovedomená, že pri opakovanom prejednaní veci posúdi zmluvu o predaji podniku ako fiktívny, a teda neplatný právny úkon, je nedôvodná. Najvyšší súd sťažovateľke vysvetlil, že ak bola presvedčená o vadnosti postupu okresného súdu v uvedenej podobe, predmetnú výhradu mala predniesť v odvolaní proti rozsudku okresného súdu. Sťažovateľka ústavnému súdu nepredložila odvolací rozsudok krajského súdu ani prvoinštančný rozsudok okresného súdu. Ústavný súd sa s ich obsahom oboznámil na oficiálnom webovom sídle Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky. Z rekapitulácie obsahu sťažovateľkinho odvolania v rozsudku krajského súdu nevyplýva, že by v ňom sťažovateľka predmetnú výhradu voči postupu okresného súdu predniesla. Potom nebol dôvod, aby sa ňou krajský súd zaoberal, keďže bol viazaný odvolacími dôvodmi v zmysle § 380 ods. 1 CSP. Z toho nadväzne vyplýva, že krajský súd sa nemohol dopustiť pochybenia spočívajúceho v neodstránení predmetnej vady postupu okresného súdu. V tejto časti je preto rozsudok najvyššieho súdu ústavne udržateľný.

17. Pokiaľ ide o sťažnostný dôvod o nepredvolaní sťažovateľky na pojednávanie, na ktorom súd vyniesol rozsudok, čím jej bolo odňaté právo konať pred súdom, ústavný súd upozorňuje, že z rekapitulácie dovolania (sťažovateľka samotné dovolanie ústavnému súdu nepredložila) v napadnutom rozsudku najvyššieho súdu nevyplýva, že by túto námietku sťažovateľka v dovolaní bola predniesla. Najvyšší súd, ktorý je podľa § 440 CSP viazaný dôvodmi podaného dovolania, sa ňou preto nemohol zaoberať. Sťažovateľka preto nevyužila prostriedok nápravy, ktorý jej na ochranu jej základných práv a slobôd zákon (CSP) poskytoval. To zakladá povinnosť ústavného súdu ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietnuť ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Nebolo preto dôvodné od najvyššieho súdu očakávať ani to, že v tejto časti bude svoj napadnutý rozsudok akokoľvek odôvodňovať. Najvyšší súd ako súd dovolací nie je povinný zaoberať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia námietkami, ktoré v dovolaní dovolateľ nepredniesol. V tejto časti je zas ústavná sťažnosť nedôvodná, a tým zjavne neopodstatnená.

18. K výhradám voči postoju najvyššieho súdu k jej dovolaniu podanému podľa § 421 ods. 1 CSP ústavný súd uvádza, že sťažovateľka využíva argumentáciu založenú na formálnej logike (ako mohol najvyšší súd konštatovať, že nedospel k negatívnej odpovedi na otázky č. 1 a 2, keď zároveň konštatuje, že položené otázky č. 1 až 3 vôbec ani neskúmal), ktorá pre ústavný súd poskytujúci v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ochranu základným právam a slobodám nie je rozhodujúca. Ochrana základných práv a slobôd vyžaduje materiálny prístup v tom zmysle, že testovaný zásah musí vykazovať aspekt reálnosti spojený s narušením materiálnej stránky (obsahu) určitého základného práva. Formálny nedostatok ústavnou sťažnosťou napadnutého zásahu má relevanciu len vtedy, ak je jeho dôsledkom reálny dopad do ľudskoprávnej sféry sťažovateľa. V prípade sťažovateľky jej formálnu argumentáciu nemožno vyhodnotiť ako relevantnú. Najvyšší súd totiž vysvetlil, že na dovolacích otázkach napadnutý rozsudok krajského súdu závislý nebol, preto nebolo povinnosťou najvyššieho súdu sa nimi zaoberať. To je rozhodujúci faktor testovateľný v konaní o ústavnej sťažnosti, pretože odmietnutie sťažovateľkinho dovolania bolo, vychádzajúc zo zrozumiteľného odôvodnenia napadnutého rozsudku, založené práve na ňom. Snaha sťažovateľky nájsť za každú cenu v čiastkových vyjadreniach najvyššieho súdu obsiahnutých v jeho rozhodnutí vnútorný rozpor je márna. Avšak ak by aj ústavný súd pristal na spôsob uvažovania a argumentácie sťažovateľky, ňou tvrdený formálny (štylistický) rozpor možno vysvetliť tak, že ak položené dovolacie otázky najvyšší súd neskúmal, potom logicky nemohol dospieť k negatívnym odpovediam na ne, pretože nedospel k žiadnym odpovediam.

19. Absencia odpovedí na dovolacie otázky nemôže porušovať sťažovateľkou označené základné právo ani právo zaručené dohovorom, ak je odopretie týchto odpovedí v súlade so zákonom, v medziach ktorého sa sťažovateľka svojho základného práva na súdnu ochranu môže domáhať (čl. 51 ods. 1 ústavy). Takýmto zákonom je v okolnostiach veci CSP, ktorý prípustnosť dovolania založeného na namietanom nesprávnom právnom posúdení veci podmieňuje okrem iného aj zistením, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorú dovolateľ pre najvyšší súd záväzným spôsobom sformuloval. Definovaná koncepcia sa opiera o právny základ v § 421 ods. 1 (uvádzacia veta) a v § 440 (viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania) CSP. Námietka sťažovateľky preto nie je dôvodná za podmienky, že najvyšší súd správne vyhodnotil chýbajúcu závislosť rozsudku krajského súdu od právnych otázok, ktoré sťažovateľka v dovolaní predniesla.

20. Najvyšší súd vysvetlil, že meritórne odpovede na dovolacie otázky nie je povinný poskytnúť vtedy, ak napadnutý rozsudok krajského súdu nie je závislý iba od nich, ale aj od iných otázok, ktoré sťažovateľka v dovolaní nespochybnila. Tento výkladový a realizačný prístup je podľa názoru ústavného súdu akceptovateľný, pretože zmyslom súdnej ochrany nie je odpovedať na akademické otázky, ale len na také, ktorých zodpovedanie je spôsobilé privodiť dovolateľovi vyhovenie jeho opravnému prostriedku. Zbytočne by najvyšší súd odpovedal na niektoré z otázok, na ktorých rozsudok krajského súdu závisel, ak by dovolaniu vyhovieť nemohol z dôvodu, že ním napadnutý rozsudok napriek tomu zrušiť alebo zmeniť nemožno, lebo závisí aj od iných, sťažovateľkou

nespochybných otázok. Uvedený prístup najvyšší súd aplikoval na okolnosti sťažovateľkinej veci v bodoch 19.1 a 19.2 svojho napadnutého rozsudku. Ústavný súd po prieskume nosných dôvodov provinštančného rozsudku aj odvolacieho rozsudku vyhodnocuje, že tento záver najvyššieho súdu je korektný, zodpovedá realite, a preto je aj ústavne udržateľný.

21. Nedôvodnou je súvisiaca námietka sťažovateľky, podľa ktorej bolo povinnosťou najvyššieho súdu poskytnúť odpovede na jej dovolacie otázky, keďže výrokom napadnutého rozsudku bolo jej dovolanie zamietnuté. Procesným štandardnom rozhodovania o dovolaní, ktorý nevyvoláva žiadne ústavne relevantné pochybnosti, je jeho zamietnutie, ak čo len v časti najvyšší súd dovolanie meritórne preskúmal. Odmietnutie dovolania vo zvyšnej časti potom nevyžaduje samostatný (odmietajúci) výrok rozhodnutia o dovolaní, ale procesné odmietnutie časti dovolania je konzumované meritórne formulovaným zamietajúcim výrokom.

22. Nedôvodný je aj ďalší sťažnostný dôvod, ktorý sťažovateľka zakladá na nesúhlase s konštatovaním najvyššieho súdu, že v dovolaní neuviedla žiadnu argumentáciu. Najvyšší súd dovolanie sťažovateľky nezamietol ani neodmietol z dôvodu predpokladaného v § 447 písm. d) CSP, teda z dôvodu absencie dovolacích dôvodov, ktorých uvedenie vyžaduje § 428 CSP. Preto aj keby bola sťažovateľkina kritika ňou tvrdeného záveru najvyššieho súdu oprávnená, nie je daný dôvod, aby ústavný súd kvôli tomu ústavnej sťažnosti vyhovel. Vyhovenie ústavnej sťažnosti prichádza do úvahy len v prípade účinného spochybnenia argumentácie a dôvodov, na ktorých bolo napadnuté rozhodnutie všeobecného súdu skutočne založené. K tomu ústavný súd iba dodáva, že najvyšší súd dovolanie sťažovateľky založené na § 421 ods. 1 CSP odmietol z dôvodu podľa § 447 písm. f) CSP, keďže sťažovateľka dovolacie dôvody nevymedzila spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP (vyplýva to z bodu 20.1 a 20.2 napadnutého rozsudku).

23. Ostatné dôvody ústavnej sťažnosti atakujú skutkové závery, ku ktorým dospeli súdy konajúce v základnom konaní, ako aj samotný hmotnoprávny záver o neplatnosti zmluvy o predaji podniku. K žiadnemu z nich však najvyšší súd nezaujal meritórne postoje, pretože v dovolacom konaní je skutkovými závermi nižších súdov viazaný a právne posúdenie veci samej pre neprípustnosť dovolania založeného na § 421 ods. 1 CSP nepreskúmal.

24. Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky [čiastočne ako neprípustnú, prevažne ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde] už pri jej predbežnom prerokovaní, pretože dospel k záveru, že je vylúčené, aby po jej prípadnom prijatí na ďalšie konanie mohol dospieť k vyhovujúcemu výroku.

25. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky prednesenými v sťažnostnom petite (zrušenie rozhodnutí, vrátenie veci na ďalšie konanie, náhrada trov).

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 10. apríla 2025**

**Robert Šorl**  
**predseda senátu**